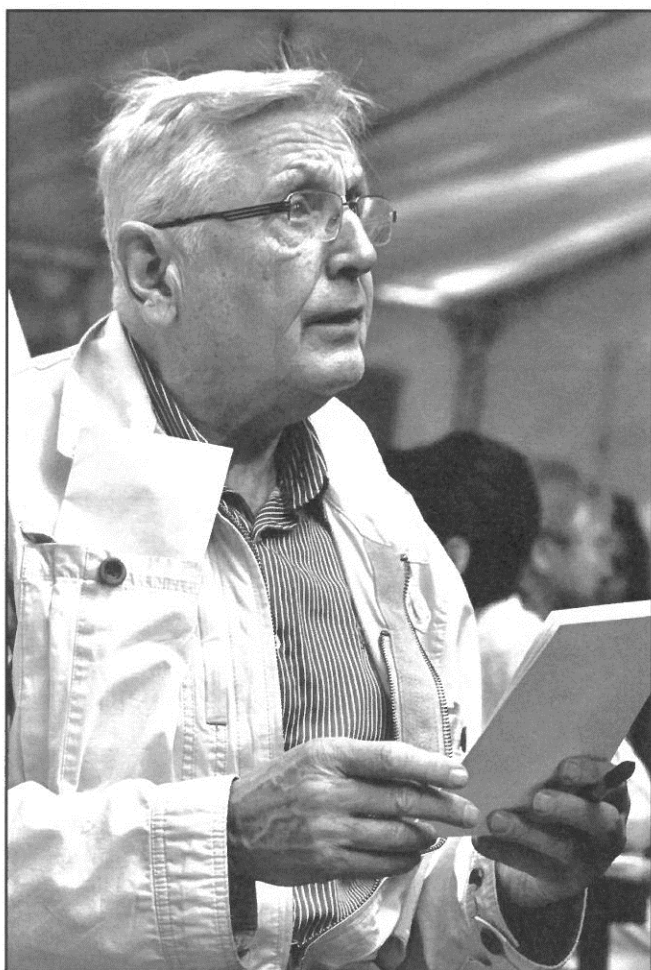

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

N Y M B U R S K Ý

PÁBITEĽ

číslo 62

Pan režisér Jiří Menzel na letošní Hrabalovo Kersko nepřijede. I když předloni řekl, že si dvacátý ročník nenechá ujít. Na konci minulého roku totiž zkolaboval a nějaký čas strávil v nemocnici v umělém spánku. Diagnóza zněla: nákaza meningokokem. A k tomu se ještě přidal zánět středouší, který si vyžádal operaci. Nyní je už naštěstí z nejhoršího venku a pomalu se zotavuje.

Přejeme mu, ať se dá dohromady v co nejkratší době. Vždyť ho čeká, opožděná, oslava osmdesátých narozenin, k nimž mu blahopřejeme. Gratulaci si zaslouží i k hlavní roli ve filmu Tlumočnick, který se představil na festivalu Berlinale právě v den jeho narozenin 23. února. Zároveň byl oceněn za mimořádný přínos světovému filmu prestižní cenou Berlinale Camera.

Tato cena se uděluje od roku 1986 a jejími laureáty se v minulých letech staly osobnosti světového filmu – herec a režisér Clint Eastwood, režiséři Sydney Pollack, Richard Linklater či Claude Chabrol, herci Jodie Foster, Isabella Rossellini, Daniel Day-Lewis, Geoffrey Rush nebo Gina Lollobrigida a řada dalších.

Poesiomat v Kersku už mluví Hrabala

V sobotu 24. března se v Lesním ateliéru Kuba, manželů Jany a Bronislava Kubových, v Kersku konaly dvě spojené vernisáže, obě zasvěcené osobnosti Bohumila Hrabala, jako připomenutí jeho nedožitých 104. narozenin (narodil se 28. března 1914). Nutno podotknout, že se zahrada ateliéru i přes chladné počasí zaplnila víc jak dvěma stovkami lidí.

Vlastně se jednalo o předvěst dvacátého Hrabalova Kerska.

K navození hrabalovské atmosféry zahráli členové nymburského divadelního spolku Hálek scénu před obchodem s malířem Junkem, co „udělal pro děti slabikář, z něhož se učí už deset let“ ze Slavností sněženek.

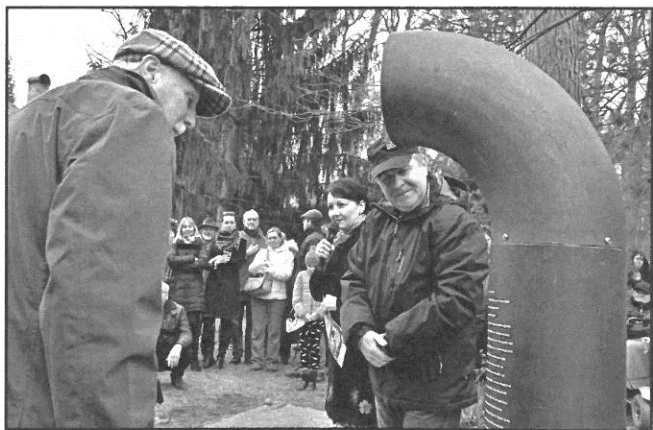
Když se slavila Hrabalova „stovka“, uspořádala pražská galerie La Femme výstavu předních českých výtvarníků, kteří se nechali inspirovat Bohumilem Hrabalem. Po řadě instalací u nás i v zahraničí mohou nyní vidět výstavu obrazů a grafik „Každý den zážrak“ návštěvníci galerie Lesního ateliéru Kuba v Kersku, a to až do konce května. Někteří z autorů se zúčastnili vernisáže včetně galeristy Mirka Lipiny.

Druhou slavnostní příležitostí bylo spuštění Hrabalova poesiomatu.

„Viděla jsem toto zařízení v Mariánských Lázních, kde reprodukuje poezii slavných autorů, kteří zde pobývali. Usmyslela jsem si, že musíme mít poesiomat na zahradě, že se jeho prostřednictvím vrátí Bohumil Hrabal do Kerska, které tak miloval,“ předeslala odhalení „jukeboxu na poezii, prózu a mluvené slovo“ Jana Kubová.

Vlastního aktu odhalení se ujali Ondřej Kobza, „stvořitel“ poesiomatů, herec Petr Brukner, jenž stál na samém počátku shánění potřebných finančních prostředků – daroval k vydražení své

Dokončení na str. 2

Petr Brukner a Pavel Benák s Janou Kubovou odhalili Hrabalův poesiomat

Ondřej Kobza, autor poesiomatu

Poesiomat v Kersku

Dokončení ze str. 1

obrazy, a ředitel nymburského Postřižinského pivovaru Pavel Benák, jenž je častým mecenášem „hrabalovských“ akcí. Podstatnou částku věnovala i hejtmanka Středočeského kraje Jaroslava Jermanová Pokorná, ale podíleli se svými příspěvky do sbírky i návštěvníci Kerska.

Poesiomat bude zájemcům k dispozici bezplatně – pomocí tlačítek si mohou přehrát úryvky Hrabalových textů v podání herců Jaroslava Plesla, Ladislava Mrkvičky, Terezy Bebarové, Zdeňka Svěráka, Josefa

Somra, Václava Neckáře, Zuzany Malérové, Libuše Švormové, Jiřího Menzela, básníka Jiřího Tepera, spisovatele Jana Řehounka, ale i Hrabalových přátel Zdeňka Eliáše a Pavla Misíka. Zazní tu ale i hlas samotného Bohumila Hrabala, který načetl svoji povídku Pábitel. A tak se slavný spisovatel a pábitel skutečně do svého Kerska vrátil.

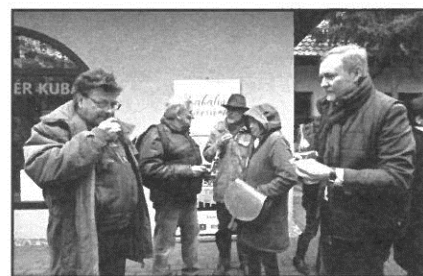
Poetickou tečkou za odhalením bylo přehrání ústřední melodie Slavnostní sněženek „Poustevník“ Bedřicha Nikodéma.

Petr Bendl jako akademický malíř Junek

Petr Brukner a Jana Kubová

Nechyběla ani pověstná Broňova slivovice

STODVACÍTKA PIVOVARU

V pondělí 19. března, přesně na den, oslavil nymburský Postřižinský pivovar 120. výročí od uvaření první várky v tehdy novém, dodnes fungujícím pivovaru.

Tradice pivovarnictví v Nymburce se píše už od jeho založení v roce 1275. Již v roce 1327 obdrželo město od Jana Lucemburského výsadu mílového práva – v okruhu jedné míle nebylo dovoleno vařit pivo. V roce 1741 byl ve městě založen Institut společnosti váreční, od něhož byl už jen krůček k založení měšťanského pivovaru. Ten byl ustaven k 1. lednu 1785 – pivo se vařilo v přestavěném objektu tzv. Kamenného domu v dnešní Soudní ulici. Když už ve stísněných prostorách nebylo možné rozšiřovat výrobu, změnil se Městský výbor právozářný na společnost s ručním omezeným Nymburský pivovar. V roce 1895 začala společnost stavět nový pivovar na nymburském Zálábí, který byl zprovozen na svátek svatého Josefa 19. března 1898.

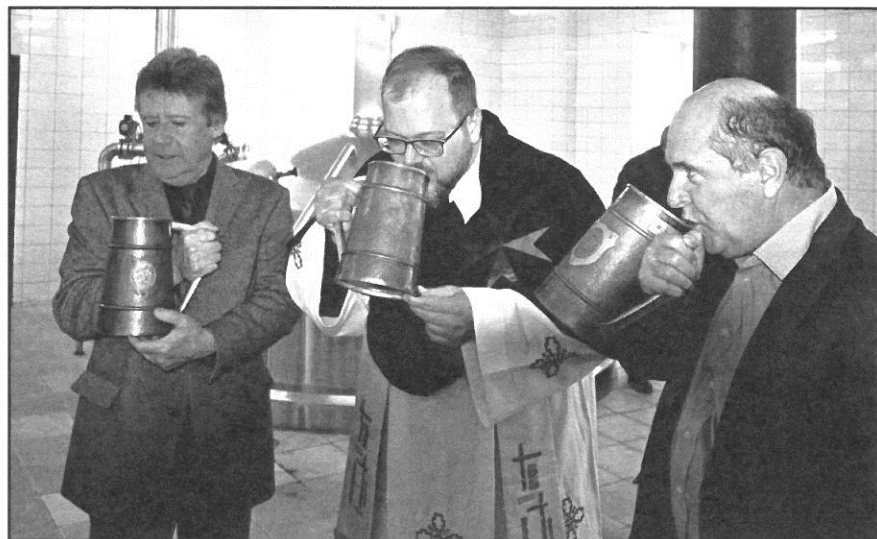
Výstav v prvním roce provozu byl 17 780 hektolitrů piva. Ve 30. letech 20. století již přes 30 000 hektolitrů. Obě světové války samozřejmě rozvoj zbrzdily, ani první desetiletí po znárodnění nebylo zrovna příznivé. Ale v roce 1972 už pivovar dosáhl poprvé výstavu 100 000 hektolitrů piva.

Nyní je pivovar soukromou společností, která se může pyšnit nejen značkou úzce spjatou s osobností spisovatele Bohumila

Hrabala, který v pivovaru vyrůstal, vynikajícími a na degustačních přehlídkách oceňovanými pivy s názvy Něžný barbar, Bogan či Jubilejní ležák, ale například i sládkem, který byl v roce 2016 vyhlášen Sládkem roku. I jeho zásluhou v roce 2017 pivovar vystavil 157 168 hektolitrů.

V moderní varně pivovaru, uvítal k oslavě významného výročí, doprovázené smýč-

covým kvartetem pod vedením Arnolda Smrtky, několik desítek přátel ředitele Pavel Benák. Pak Jiří Černý, člen Společnosti přátel starého Nymburka, pohovořil o historii pivovaru. Markéta Tomčíková, vedoucí odboru kultury MěÚ Nymburk, jménem radnice poděkovala všem zaměstnancům pivovaru a vyslovila přesvědčení, že se mu bude dařit i nadále jako doposud. Vrcholem setkání bylo požehnání pivu, provedené otcem Gabrielem z řádu Křižovníků s červenou hvězdou.

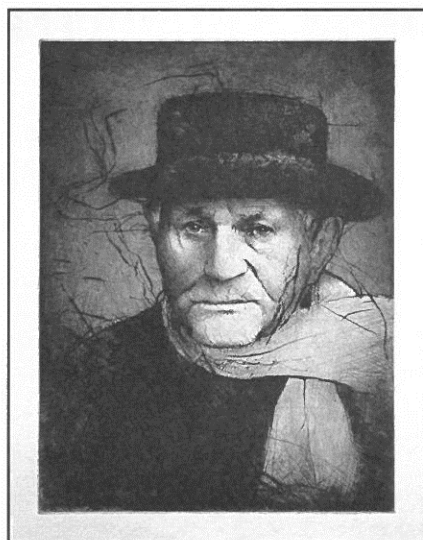
Jiří Černý, otec Gabriel a Pavel Benák při přípitku

Zázraky jsou k vidění v Kersku

Adolf Born: Pozdrav z Kerska, Vzpomínka na návštěvu Bohumila Hrabala v Kersku.

Každý den zázrak se jmenuje výstava obrazů z pražské galerie La Femme, kterou bude možné shlédnout v Lesním ateliéru Kuba v Kersku do 31. května. O co v ní jde, vysvětluje podtitul: Bohumil Hrabal a jeho dílo ve výtvarném umění pohledem českých malířů a grafiků.

Tomáš Hřivnáč: Bohumil Hrabal

Je složena z děl předních českých výtvarníků. Obrazy a grafiky poskytli Josef Blecha, Adolf Born, Rudolf Brančovský, Vladimír Brunton, Kateřina Černá, Bohumil Eliáš jr., Pavel Holeka, Tomáš Hřivnáč, Viktorie Ban-Jiránková, Boris Jirků, Jitka Kopejtková, David Linek, Jan Lipina, Miroslav Malina, Radovan Pauch, Jan Písařík, Miroslav Pošvic, Jiří Rameš, David Vávra.

Rudolf Brančovský: Bahnhof Kostomlaty 1945, „Neznám poetičtější scénu z českého filmu, než je tato. A teď mě omluvte, nemohu psát děle. Musím totiž dýchnout na razítko.“

V Kersku je vždycky krásně, jenomže člověk se musí umět oblíct.

Pan Kakra - Slavnosti sněženek

V Kersku se sejdeme podvacáté

V sobotu 19. května 2018 se uskuteční již 20. ročník úžasného setkávání skvělých lidí, kteří mají rádi spisovatele Bohumila Hrabala a jeho dílo, ale také místa, kde žil a působil – Hrabalovo Kersko.

U příležitosti kulaté dvacítky je třeba poděkovat všem, kdo se organizačně a finančně podíleli na tom, abychom se k ní dopravovali: Městské knihovně v Nymburce, Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, Lesnímu ateliéru Kuba Kersko, Městskému úřadu v Nymburce, Krajskému úřadu Středočeského kraje, Pivovaru Nymburk, Obci Hradištko, Vlastivědnému muzeu v Nymburce, Nymburskému kulturnímu centru, Sdružení obcí Kersko, divadelnímu spolku Hálek Nymburk, provozovatelům výletní lodí Blanice a řadě dalších hrabalovských přátel, kteří obětavě pomáhali při technickém i obsahovém zabezpečení našeho setkávání.

Jubilejní dvacítka začne zastavením na hradištském hřbitově s položením květin k hrobu rodiny Hrabalových. Dopoledne proběhne plavba lodí z Nymburka do Kerska, cyklojízda od vily Hrabalka do Kerska a procházka Po místech, která měl Bohumil Hrabal rád.

Na zahradě Lesního ateliéru Kuba bude fungovat Hrabalův poetsomat – zařízení přehrávající audiokázky z Hrabalových knížek, odhalený 24. března. Uvnitř Lesního ateliéru mohou účastníci vidět výstavu galerie La Femme Hrabal ve výtvarném umění.

Pro odpolední program napsal Honza Řehounek a divadelní soubor Hálek nastudoval dramaturgii Evangelium schizofrenického strýce. Krom toho ještě Hálkovci uvedou mozaiku z již dříve uvedených inscenací. Již tradičně bude hrát k poslechu, a třeba i k tanci, skupina ToJo Band.

Do kulturního programu přislíbili účast autor opery Don Hrabal Miloš Orson Štědroň a interpret hlavní role na jevišti Nové scény ND Roman Janál, herci Pavel Nový, Petr Brukner, Zdena Hadrboľcová, Tereza Bebarová, Oldřich Vízner. Ze své kerské chaty si odskočí zpěvák Aleš Ulm.

Bude to pěkné vykročení do další dvacítky.

Na Hrabalově Kersku nesmí chybět Pavel Mísík s manželkou

PETER PAČAJ JE S HRABALEM NA KYPRU I V KERSKU

Burberry's blues

„Mám na sobě modrou bundu Burberry's, kterou jsem si musel koupit, tak se mi líbila na Kypru... a teď si prohlížím botičky, jsou hnědé a perforované a koupil jsem je v Larnaku na Kypru, tam kde se narodil Zenón z Cythia, zakladatel kvietismu...“

Bohumil Hrabal

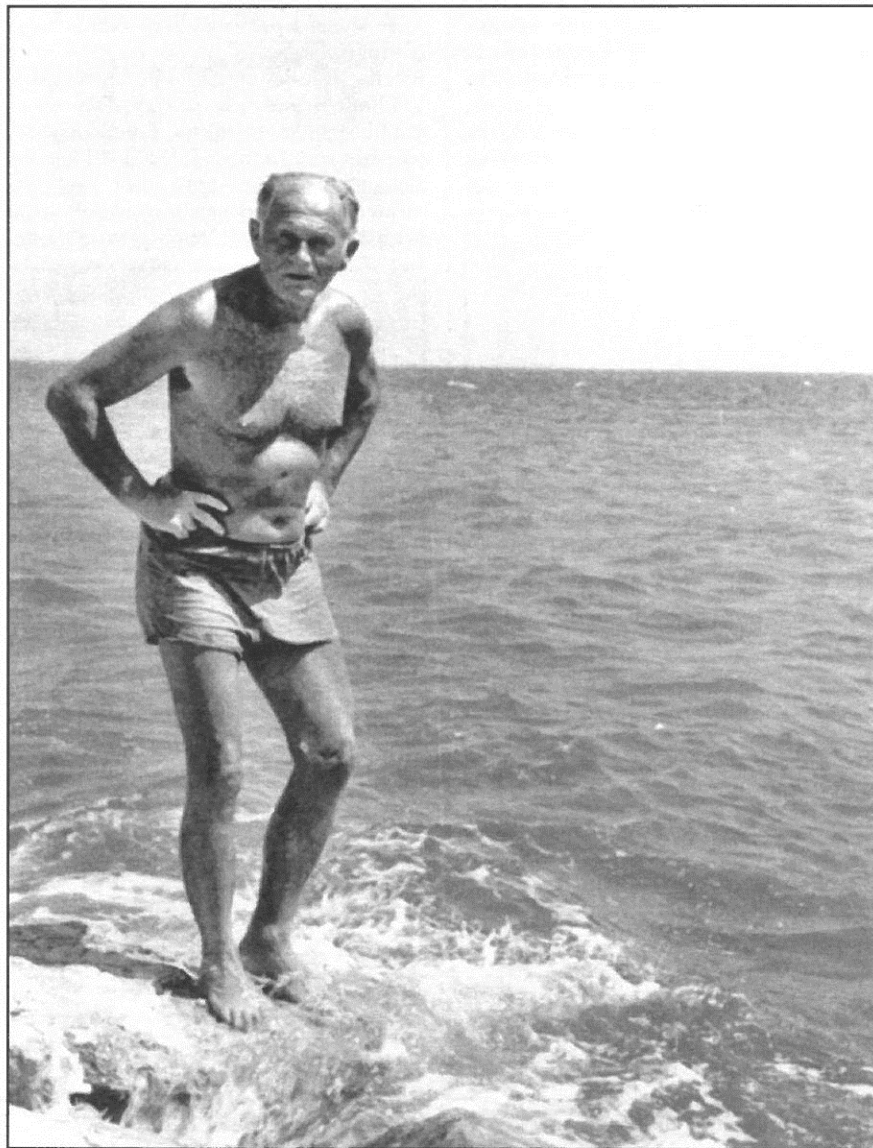
Myslel som na vás, majstre, intenzívne, počas môjho minuloročného pobytu na Cypre, najmä keď sme sa viezli cez Larnaku, popri pobreží i ulicami plnými hotelov. V ktorom ste asi bývali, uvažoval som, samozrejme teoreticky. Hoci, a môžem sa hrubo myliť, som si myslel, že ste so svojou Pipsi a priateľmi bývali skôr mimo príliš živého centra. Či nie? No, nie je to dôležité, hlavne, že som si vás tam predstavoval, ako sa prechádzate po pláži, kráčate spolu s manželkou ulicami, nasávate atmosféru neustáleho ľudského hemženia, skúmate, kde by dalo čosi príjemného zažiť, alebo aspoň niečo pekného, aj keď pravdepodobne zbytočného, kúpiť. Videl som vašu fotku na brehu mora, ako v plavkách a so závideniahodne dobrou postavou hľadíte kamsi, azda do hlbok gréckej filozofie. Nie, nie, to si robím srandu, verím, že ste v tej chvíli len pôžitkársky nasávali morský vzduch a pozorovali premenlivosť hladiny širého Stredozemného mora. Aspoň mňa by to uspokojilo. Mimochodom, Zenón bol zakladateľom stoicizmu... Ale to je napokon jedno. Dost ma prekvapilo, keď som vás videl aj na inej dovolenkovej fotografii, stojaceho v rade medzi priateľmi, všetkých takisto v plavkách a usmiatych. Na pláži, za chrbtami more. Úsmevy vyzerali úprimne. Viete, mne sa zdá, že tráviť dovolenku pokope s viacerými, aj keď známymi ľuďmi je riskantné, ale kedysi ste sa na to asi dívali inak. Keďže vám tí, myslím, že maliari podľa všetkého nešli na nervy. Alebo predsa? Nechajme to. Verím, že vám tie stredomorské dovolenky, aj keď vybavované v strese z komplikovaného získavania výjazdných doložiek k pasom, išli k duhu. Nevraviac o praktickom využití pobytu v slobodnej krajine, z ktorej sa napríklad dalo telefonovať na západ bez hrozby odpočívania. Osobne si myslím, že podstatné pre vás boli na tých dovolenkách pohľady. Na nekonečné more, na prázdnu pláž pri východe i západe slnka, pohľady do diaľok, ale trebárs aj do blízkych očí svojej Pipsi. Cudzí svet možno vnímať všetkými zmyslami, ale zrak je nesporne zmyslom najdôležitejším. A to zrak skutočný i ten vnútorný, pred ktorým sa vám odvíjajú pohľady väčšinou už spracované, povedzme, že zostrihané vašou fantáziou. Zrežirované vašou imagináciou, precedené cez to obligátne hrabalovské diamantové očko. Mám iba zbežnú predstavu, čo všetko ste cez tie vybrúsené fazety mohli vidieť; viem však určite, že to boli obrazy, či presnejšie, zábery z najrôznejších uhlov pohľadu a za použitia rôznych optík. Konečný film určite ostal v archíve vašej poestnej eidetickej pamäte, z ktorej ste si ho-

cikedy mohli vybrať akúkoľvek sekvenciu. Viem to, pretože aj mne sa na očnom pozadí zachytávajú nielen jednotlivé pohľady, ale aj celé filmové záznamy z mojich ciest a pobytov na najrôznejších miestach domova i sveta. Učebnicovým príkladom mojich vizuálnych záznamov môže byť vaše Kersko, alebo aj tento Cyprus, na ktorom, hoci v odlišnom čase, sa pretli naše osobné siločiarly. Je to paráda, povedal by niekto, takto si vo vlastnej hlave nahráť obrazy zo svojich dovolení, z ciest po zaujímavých a krásnych miestach sveta, so stretávania sa s ľuďmi. Pozor však! Ten systém súkromných filmových štúdií, má aj svoju negatívnu stránku. On totiž nezachycuje len krásu,

ale aj škaredosť, zaznamenáva aj veci nepríjemné, zlé, či dokonca tragické. Zachytáva aj vlastné chyby a zlyhania. Omyly, zlé skutky... A projekcia práve takýchto záznamov sa zvykne samovoľne spustiť so zlomyseľným načasovaním v najnevhodnejších chvíľach. Táram, na to niet vhodných chvíľ. Ale! Dost' skepse. Predsa len primárnu úlohu hrajú pozitívne ladené záznamy, resp. vaša (i moja), proste ľudská schopnosť prehrávať si spätne najmä tie pekné a príjemné zážitky. O tom, že ste to využívali aj vy, svedčia občasnú poznámky v rôznych vašich textoch najmä z 80. a 90. rokov. Mám samozrejme na mysli predovšetkým zážitky zo Stredomoria. Od španielskych cez cyperské, až po tie z ostrova Capri. Nevadí, že v tom poslednom prípade ste sa namiesto plážam venovali spisovateľovi Josifovi Brodskému, nositeľovi Nobelovej ceny za literatúru.

...ale Nobelpreisträger Brodskij měl krásné oči, ve kterých jsem se utopil, oči jako krásná židovská slečna...“ (B. Hrabal, To bylo tenkrát na ostrově Capri, Ponorné říčky, 1990)

Pláže a more neprichádzali do úvahy už len pre váš zdravotný stav. Ja viem, že ste

vtedy boli chorý, dokonca zápal pľúc a pohrudnice k tomu ste mali a tridsaťdeväť stupňov horúčky. Veď po návrate do Prahy vás rozumný taxikár odviezol rovno z letiska na Bulovku, kde ste ležali štyri týždne ako lazar. Majstre, vy ste tam v tej Itálii dostali Veľkú cenu ostrova Capri za prózu, Brodskij za poéziu. Spolu ste prednášali svoje texty v Neapoli, v chráme Anjelov... vy svoje „*Adagio lamentoso*“, montáž napísanú na počesť Franza Kafku, Brodskij báseň, ktorej ste síce nerozumeli, ale boli ste vzrušený jej hudobnosťou „záverečné toccaty fugy d-moll“, hlasom v ktorom bolo básnikovo odsúdenie v ZSSR, jeho emigrácia, jeho zarputilosť...

„*To bylo tenkrát na ostrově Capri...*“ spomenuli ste si na pieseň vašej mladosti. Majstre, vy ste tam s Brodským debatovali o hranici medzi Západom a Východom, medzi Európou a Áziou, presnejšie medzi strednou Európou a Ruskom. Brodskij ju kládol pozdĺž toku rieky Labe, a teda nie na vtedy ešte existujúcu sovietsku hranicu, alebo dokonca na Ural, ako sme sa učili v škole. Dnes, čítajúc váš text o Capri, si uvedomujem nielen jeho hĺbku, ale najmä stále platnú závažnosť, fakt, že ste s básnikom nadviazali na odveký antagonistický vzťah medzi Východom a Západom, ktorý sa tragicky zapísal aj do dejín Stredomoria. A ktorý, žiaľ, zatiaľ vôbec nevyprchal. Pravda, tam kultúrne hrádze sprtřhali trochu iné záplavy z temných ázijských hĺbok, ako u nás v strednej Európe. Valili sa totiž po morskej hladine ako tsunami. Štýl vášho

textu o zdanlivo nevážnej debata s ruským židovským poetom je konverzačne ľahký až hravý, s ironickým podtónom, akoby určený len na preklenutie spoločne strávenej voľnej chvíle. V skutočnosti ste obaja vyslovovali varovania, ak nie veštby. Je to text, z ktorého napriek slnečnému Capri aj dnes človeka mrazí. Pretože nech už je tá hranica medzi Západom a Východom kdekoľvek, na Labe, na Morave, vo Viedni, v Kyjeve, v Prahe za „Poříčskou branou“, alebo podľa vás tam, kde „*stojí poslední rakouské empírové nádraží*“, je k nám všetkým príliš blízko.

Viete, Majstre, mne to s tými západo-východnými európskymi hranicami pripadá čoraz viac, ako s oným „*action painting*“, obrazmi z farieb liatych priamo na plátno vami obľúbeným americkým maliarom Jacksonom Pollockom. Ony sa na tom plátne neustále vzájomne prelínajú, miešajú, prekrývajú, mažu sa a nanovo vykskrľujú, vpíjajú do seba, rozťahujú a opäť scvrkávajú. Stále sa hýbu a s dokončevaným obrazom divákovi opticky približujú. Bodaj by tie amébné farebné hranice miešal aj dnes iba Jackson Pollock, hoci aj s tradičnou fľašou whisky v ruke.

Majstre, opäť sa chystám za „vami“ na Cyprus. Najprv však v máji navštívim v poradí už „XX. Hrabalove Kersko“. Len si predstavte, na parcele „U Kubů“ neďaleko „Hájanky“, sa to obdivuhodne podujatie dožije dvadsiaty. Zážitok usporadúvaný Klubom vašich čitateľov pri nymburskej knižnici, ktorého mám tu česť byť členom, podporovaný nymburskou radnicou a sa-

mozrejme pivovarom s jeho, teda skôr vašim Postřižinským, a ešte mnohými ďalšími vašimi fanúškami a priateľmi z Čiech, Slovenska, Poľska, Maďarska, Rakúska... no, je ich (nás) chvalabohu veľa a dokonca stále viac. A to aj mladých! Tí všetci vám i sebe už dvadsať rokov usporadúvajú taký hrabalovský „Deň radosti“, českú fiestu, akési maličké bakchanálie, na ktorých tečie pivo, kde sa hrá a spieva, ba i tancuje. Je to krásne, ľudia sa tam smejú, tešia sa z vašich nesmrteľných textov zdramatizovaných a predvádzaných na javisku Háľkovicami z Nymburku, spomínajú na vás pán Menzel s ďalšími pamätníkmi, ako aj vaši susedia, Keršťáci, sediaci pri svojich stoloch a popíjajúci postřižinské.

Potom cvak, veľký strih, a sme opäť na cyperskej pláži. More šumí, slnko páli, vy ste ale so mnou pod slnečníkom v príjemnom chládku, kde spolu vedieme nekočné hovory. Pravda potichu, vy svojimi knižnými riadkami, ja písaczkami do zápisníku, ktorými na nich priebežne reagujem. Dovolenkový čas nám pekne ubieha, iba čo niektoré dámy na blízkyh ležadlách sa čudujú, čo len toľko stále píšem. Nevedia, že ja sa s vami rozprávam. A keď sa vrátim domov, do Košíc, čítam si tie naše hovory zachytené literami, je ich vždy plno na mnohých stránkach. Vtedy sa z našich cudzokrajných stretnutí teším druhýkrát. Takže zatiaľ dovidenia v Kersku a na Cypre. Aha, aby som nezabudol, firma Burberry vraj zmenila dizajn.

Peter Pačaj

Hrabalův nekonvenční slovník

Že byl literární jazyk Bohumila Hrabala mimořádný, svědčí zařazení citátů z jeho knih k některým heslům ve „slovníku nekonvenční češtiny“ *Šmírbuch jazyka českého Patrika Ouředníka* (Ivo Zelený, Praha, 1988).

Několik nejzajímavějších příkladů nekonvenčních výrazů jsem vybral:

VÝRAZNĚ STARÁ – rašple

A že byl ožralej, tak mu podstřčili místo krasavice takovou starou rašpli, ale ten kovář si posvítil baterkou, a když to viděl, tak vyběhl v podvlíkačkách na chodbu, lámal zábradlí jako preclíky a křičel, kdo mi sem poslal tu larvu! je ošklivá jak akademická malířka! (Taneční hodiny pro starší a pokročilí)

DYCHTIT, PRAHNOUT – metař po bagu

A už jsem zavíral okno, aby mi sebou nemrskla z okna. Vona holka byla po sebevraždě jako metař po bagu. (Pábitelé)

FLIRTOVAT – vyplazovat voči

A házela sebou na kanapi a voněla k těm růžím a vyplazovala na mě voči. (Taneční hodiny pro starší a pokročilí)

HLOUPĚ, VYJEVENĚ – čumět jak na auto

Co na mě čumiš jak na auto? Já ti dám po hubě, až se ti ty tvoje švidravý oči srovnaj. (Pábitelé)

KOŮŘIT – hulit

Taky legračně kouřil. Rád si zapaloval a hulil, aniž by byl huligán. Povidám, ale Vládičku, ksakru, vždyť vy nešlukujete! A on na to: ne, to já kouřim jen tak. (Něžný barab)

PORAZIT, ZVÍTĚZIT – dát šluka

A řeknu vám, že jsem to hned kalil a kdejakému vozidlu dával šluka. (Automat Svět)

PROHRÁT – dostat ranec

Po takových utkáních, když Sparta vyhrávala a Slávie dostala ranec, tak doma se mnou nemluvil ani truhlík. (Pábitelé)

TĚHOTNÁ – spolknout tvrdák

Ale to už vcházíme do jídelny, kde chlapi Jarmilku vítají: Ty, holka, ty seš ale pěkně nasypaná. Ty jsi spolkla tvrdák? (Pábitelé)

ZÁPACH – jako když přetrhnou děkana

To je smrad, jako když přetrhnou děkana, kuckal se v mračnech pomocník. (Automat Svět)

Honza Řehounek

Ještě jednou polská stopa

V minulém čísle informoval pan Ryszard Borowski o vydání knihy *Tak*, panove ide umrzec /Ano, pánové, jdu umírat/. Po vydání Pábitele ještě svoje informace doplnil:

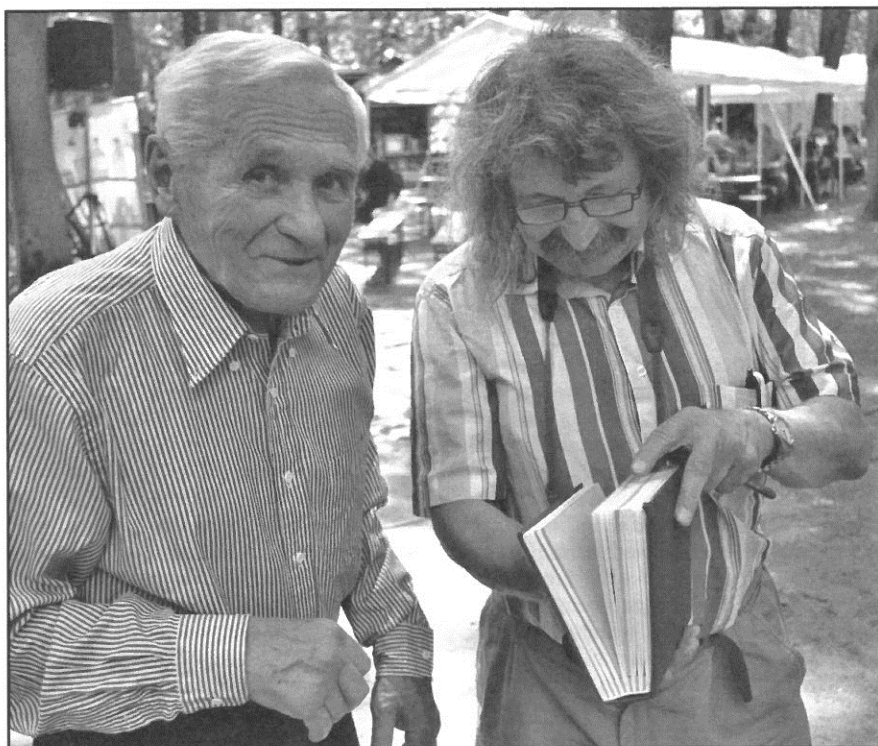
Ještě dvě slova o Bielaszewskim. Franciszek Bielaszewski se narodil v roce 1949 v Gdaňsku. Je bohémista, spisovatel a překladatel. Píše poezii, prózu, divadelní hry a aforismy.

Kniha *Tak*, panove ide umrzec je holdem věnovaným Hrabalovi. Není to ale jediná Bielaszewského hrabalovská práce. Jako první přeložil do polštiny knihu *Obsluhoval jsem anglického krále*. Když byl v roce 1989 Bohumil Hrabal pozván Narodovou Radou Kultury do Polska, Bielaszewski ho při návštěvě měl doprovázet, a to včetně oficiálního přijetí u hlavy státu. Pozvánku mu předal osobně. Podle něj Hrabal z tohoto pozvání propadl panice a „ukryl se“ v nemocnici Na Bulovce. Později velmi litoval, že k návštěvě nedošlo, ač bylo vše připravené – píše o tom v *Růžovém kavalíru* v povídce Praha, město tajemných infarktů.

HLEDEJTE NA FACEBOOKU

Pokud jste aktivní na facebooku, pak by vám neměly ujít polské stránky *Bohumil Hrabal – Na Grobli Wieczności*.

Najdete na nich například polský film o autorovi *Autíčka*, anketu *Která kniha B. H. se ti líbí nejvíce a proč?*, virtuální prohlídku stálé expozice B. H. v nymburském muzeu či Reportáž z Polabí Bohumila Hrabala.

Milan Richter (vpravo) s Radko Pytlíkem v Kersku

Koho máme mezi sebou

SKROMNÝ ČLOVĚK

Milan Richter patří mezi neaktivnější členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala.

Ač to má z Ústí nad Orlicí, jak se říká, z ruky, přijíždí na každé setkání klubu, přispívá do Nymburského pábitele, živě se zajímá o dění v Klubu i v Nymburce. Doma vydává Ústecké listy, v nichž často píše o Bohumilu Hrabalovi i hrabalovském dění.

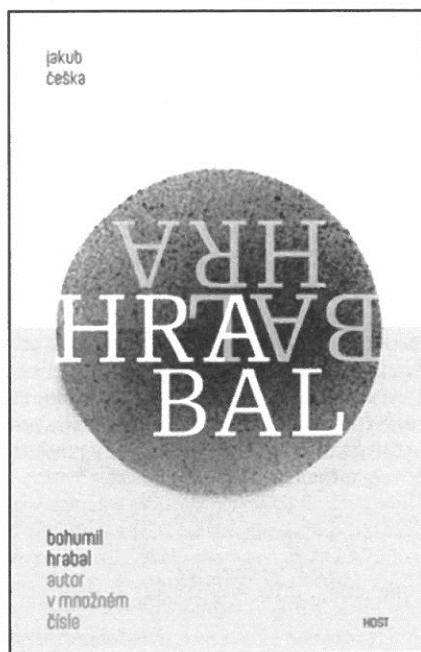
Nyní jsme se o něm od primáře hematologicko-transfúzního oddělení Orlickoústecké nemocnice MUDr. Jiřiho Rezníčka dozvěděli až neuvěřitelnou informací: Milan Richter daroval od roku 1990 celkem 387krát krev. To zaslouží obdiv.

Konečně další knižní novinka

Nakladatelství Host právě připravuje vydání knihy Jakuba Česky (známe ho z loňské mezinárodní hrabalovské kon-

ference v Nymburce) s názvem *Bohumil Hrabal – autor v množném čísle*.

Třísetstránková kniha je nakladatelstvím uvedena následovně: „Přestože je tvorbě Bohumila Hrabala věnována značná pozornost, knih, které kladou důraz na detailní rozbor jeho klíčových literárních děl (v předkládané knize to jsou: *Obsluhoval jsem anglického krále*, *Hlučná samota* a raná novela *Jarmilka*), je jako šafránu. Takto vedená analýza může napomoci vymanit Hrabala z publicistických klišé, jakými jsou hospodský vypravěč, pábítel, zapisovatel hovorů a kronikář nejrůznějších profesí. Hrabal není ani v nejmenším autentický zapisovatel života, nýbrž vášnivý spisovatel, který se snaží v obtížných podmínkách dozorované literární produkce uhájit právo na svobodu tvorby. O tom, nakolik svěbytným, literárně rafinovaným a autonomním spisovatelem Bohumil Hrabal byl, svědčí také analýza lektorských posudků z času normalizace. Z ní je totiž patrné, jak je krátkozraké přehlížet tuto část Hrabalovy tvorby. Nejen že ji napsal ve svém vrcholném tvůrčím období, navíc se teprve v něm stává autentickým spisovatelem.“

To potěší

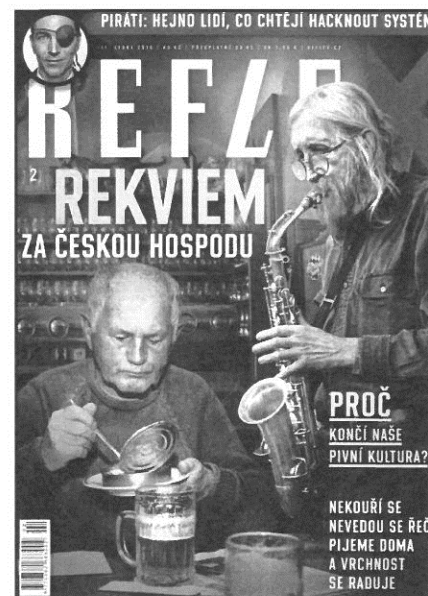
Vážení, děkuji za poslední číslo Nymburského pábitele (přečtu vždy až po tiráž...) a taky rád pošlu fin. příspěvek. I jako penzista si však myslím, že držíte stejnou výši příspěvku už po věky a Vaše bohumilovsky hrabalovská činnost by si zasloužila vyšší částku. Již léta se chystám vzdory svému věku i zdraví na Hrabalovo Kersko. Bohužel mi dosud nebylo souzeno. Snad osud mi to někdy umožní a splní mi tak velké přání.

Přeji Vám ve vašem konání jen zdar a úspěch! Petr Toufar, Suchdol nad Lužnicí.

Rekviem za českou hospodu

Zaujal mne časopis Reflex z 11. ledna 2018. Na titulní straně je v montáži Jana Ignáce Říhy fotografie Bohumila Hrabala, kterak nad půllitrem piva jí z plechovky rybičky. Hlavním tématem čísla je Rekviem za českou hospodu. Bohužel Hrabalova fotka byla použita spíše jen jako vějička pro případné čtenáře, marketingový tah, aby si časopis koupili. V textu, který rozebírá postupný úpadek českých hospod, je pouze jedna zmínka o Hrabalovi: „...kde by byla česká literatura bez Nerudových postavíček vysedávajících ve staropražských hospůdkách, bez Haška, jenž v hospodách napsal množství svých povídek a podnikal bohatýrské výpravy po hospodách pražských i venkovských, bez Bohumila Hrabala, kralujícího v pražské pivnici U zlatého tygra, hospodě v Kersku a jiných pohostinských zařízeních? To jsme jmenovali jenom trojhvězdi nejslavnější; k němu musíme připojit ještě Ignáta Herrmanna a jeho mistra Kondelíka, Čechova pana Broučka, figurky z díla Karla Poláčka. A tento výčet by mohl být nekonečný.“

I přesto stojí za to, si článek přečíst celý.

Pavel Rímský v roli Jana Dítěte

Anglický král v Příbrami

V dubnu loňského roku uvedlo Divadlo Antonína Dvořáka v Příbrami premiéru inscenace Obsluhoval jsem anglického krále.

Soubor zvolil skvělou dramaturgií Ivo Krobota a Petra Oslzlého, nastudoval ji s ním „hrabalovsky osvědčený“ režisér Milan Schejbal.

Jana Dítěte hrají Viktor Kuzník, Pavel Batěk a Pavel Rímský, Lízu Anna Fixová, Zdeňka Jiří Vojta, Pana Skřivánka Jaroslav Someš, Profesora francouzské literatury Vladimír Senič, Generála Martin Dusbaba, Marcelu Šárka Vykydalová, Pana Waldena Kateřina Fixová, Habešského císaře Robert Tyleček... Většina herců se střídá i v dalších postavách.

Příbramské divadlo má Anglického krále stále na repertoáru a jezdí s ním i na zájezdy.

Zkuste si zaluštit s Pábitelem

VODOROVNĚ:

- A iniciály otce Marka Ebena, ruský duchovní, nemotorný člověk
- B křestní jméno učitele národů, zvláštní živočich z filmu Jana Svěráka, argentinské křestní jméno
- C půda na kořenech přesazované rostliny, iniciály autora písně Šaty z šátků, **druhá část tajenky**
- D hloupý člověk (expresivně), éčko, český skokan na lyžích, hlt
- E zkratka infocentra, počítačový příkaz, iniciály chilského generála Augusta..., dřívější zkratka Německa
- F příslušející Evě, strýc Bohumila Hrabala, řešeta
- G norský spisovatel Erlend..., havajský pozdrav, opak mnoha, nápoj
- H **první část tajenky**, kaz v prkně, tepelně upravil (hovorově)
- I německá řeka, portugalsky sůl, iniciály zakladatele Studia Bratří v triku, stav mysli
- J rohaté zvíře, domácí jméno spisovatele Hrabala, zrohovatělý povrch jazyka drůbeže
- K iniciály malíře Mrkvičky, bylinka, u náměstí, zápor (nářečně)
- L nos (expresivně), ypsilon, pravý, délková míra

SVISLE:

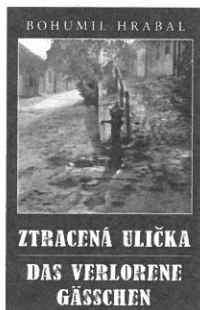
- 1. Hrabalův hrdina, pramen vlasů
- 2. ženské jméno, nezvladatelný, rumunská hora
- 3. bezpečnostní složka státu, organická látka v organismu
- 4. norské město, značka zdravotnické matrace, kopt
- 5. část ruky, letovisko v Katalánsku, začátek abecedy, obchodní centrum (zkratka)
- 6. Na čem vezl ve Slavnostech sněženek pan Metek kamarádům dršťkovou polívku?, víka
- 7. podpěra, heknutí, příslušník středoasijského etnika

- 8. Tadeáš (domácky), téčko, sklopec, polní míry
- 9. souhlas, vysoká škola (zkratka), rezignovaný souhlas, nízké napětí (zkratka), dvě předposlední písmena abecedy
- 10. nepojízdné vozidlo, mimořádný
- 11. oslí citoslovce (krátce), kozel (nářečně), s copy
- 12. binární, čé, Nová Guinea
- 13. dvě římské 50, výrobce nábytku, ráj, er
- 14. výkřik toreadora, paličkovaná ozdoba, Chaplinův film

Pomůcka: Raull, Loe, Omu, Unar, Pals

Z minulého čísla

Za vyluštění tajenky z minulého čísla – Infocentrum – dostávají knihu pánové Milan Čejka z Libice nad Cidlinou a Petr Toufar ze Suchdola nad Lužnicí.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A														
B														
C														
D														
E														
F														
G														
H														
I														
J														
K														
L														

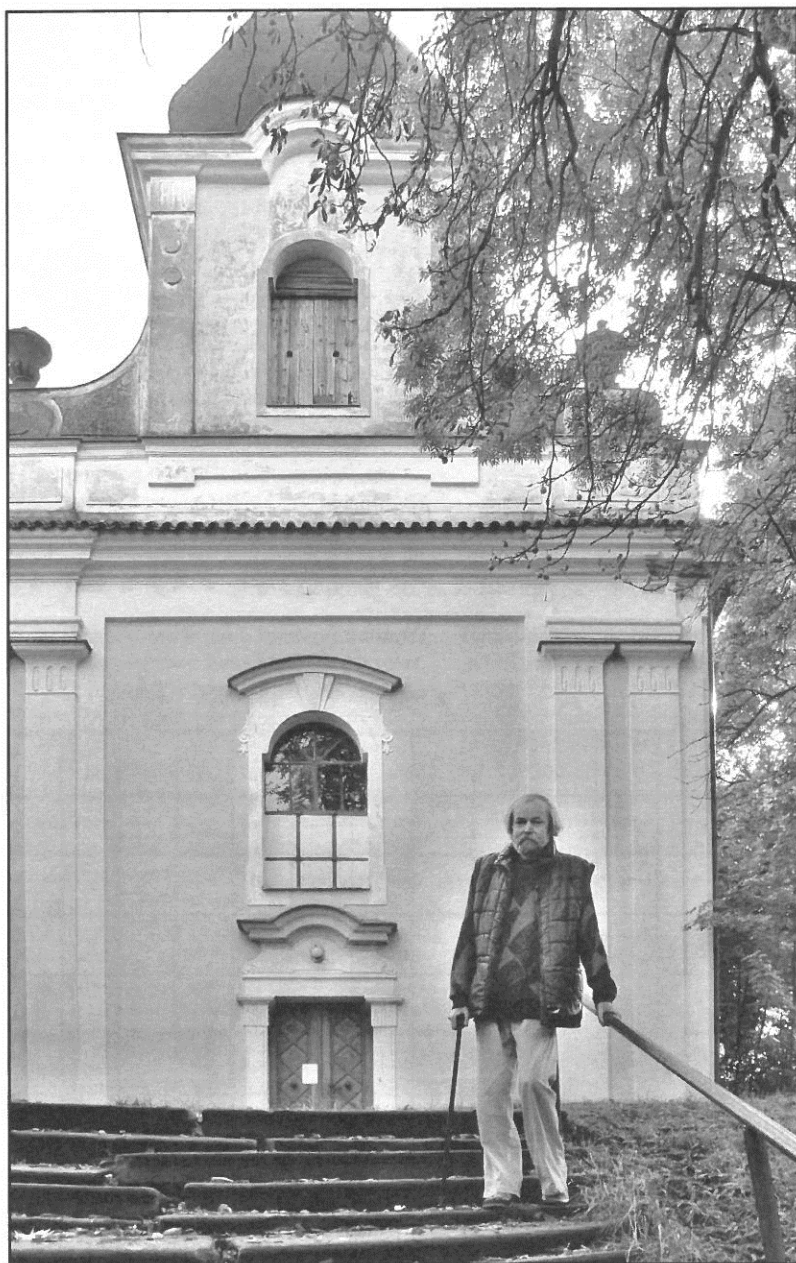
Tajenku napište se svou adresou na listek a odevzdejte u stánku Městské knihovny Nymburk při Hrabalově Kersku 19. května. Vylosování výherci budou odměněni na místě.

Kdo je kdo v životě a díle B. Hrabala

Jiří Trnka se narodil 18. dubna 1950 ve starobylém středočeském městečku Škvorec, v čísle popisném 62. Dům z 18. století stojí dodnes blízko katolického kostela těsně pod hřbitovni zdí. Již na základní škole si oblíbil českou literaturu, a když paní učitelka přinesla žákům povídkovou knížku od spisovatele Bohumila Hrabala, byl jí nadšen. Pravděpodobně jako jediný z celé třídy :-)

Protože jeho rodiče byli před rokem 1948 soukromě hospodařící rolníci, neměl na vybranou – musel jít do učení. V roce 1965 nastoupil do Vozového depa Bubny, kde se vyučil zámečnickem. Ještě v době učení se přihlásil do literární soutěže a získal druhou cenu. První cenu získat nemohl, jeho povídka nebyla politicky angažovaná. Základní vojenskou službu absolvoval v letech 1969–1971 v Dobřanech u Plzně jako řidič. Po vojně nastoupil do zaměstnání na Hlavní nádraží v Praze jako zámečník. Jednoho dne za Jiřím přišel kamarád a řekl mu, že na nádraží v Bubnech stojí vagon plný Hrabalových knih. Jednalo se o knihu povídek *Poupata*, doplněnou grafikami Vladimíra Boudníka. Celý vagon byl určen k likvidaci. Kamarád Jiřímu přinesl dva výtisky. Grafiky ho absolutně nadchly a rozhodl se, že je začne sbírat. V té době byl již Vladimír Boudník po smrti.

JIRKA TRNKA poetický hrobník

Poslední fotografie Jirky Trnky před kostelem ve Škvorci

Když se spisovatel Bohumil Hrabal dozvěděl, že v Rudém právu vyšel inzerát, ve kterém někdo popotává grafiky Vladimíra Boudníka, rozhodl se tohoto člověka najít. Nebyl to nikdo jiný než Jiří Trnka, který se takto snažil získat Boudníkovy originály. Hrabal tehdy požádal své přátele, Oldřicha Hameru a Vladislava Merhauta, aby autora inzerátu vyhledali. Oba přátelé se nakonec dostali do Škvorce, kde našli Jiřího podle Boudníkových grafik, visících na stěnách jeho obývacího pokoje. Od té doby se Jiří Trnka stal členem Hrabalovy společnosti a pravidelně se scházeli v pražských hospodách. Bohumil Hrabal Jiřího podporoval v jeho literární tvorbě, ale jelikož nikdy nebyl ve straně, ani jeho povídky neměly šanci na zveřejnění. Jiří vždy říkal, že má „Vysokou hospodskou“, protože se právě v hospodě účastnil diskuzí Bohumila Hrabala s jeho přáteli na téma literatury, divadla, filmu, výtvarného umění a hudby. Sám se mimořádně zajímal o období 2. světové války, protifašistický odboj i o „nelegální“ útoky Čechoslováků za hranice po roce 1948.

Jiří Trnka se v roce 1973 oženil a narodil se mu syn. V 70. letech pracoval jako údržbář ve státním podniku RaJ (Restaurace a jídelny) v Praze. Kromě svého zájmu o kulturu a historii neobyčejně vynikal i v manuálních činnostech, zvládal mimo jiné práci zedníka, obkladače, elektrikáře, tesaře a pokrývače, dokonce byl krátce i hrobníkem na hřbitově ve Škvorci. Po revoluci se osamostatnil a živil se dlouho jako truhlář. V době, kdy pracoval jako hrobník také zorganizoval legendární „Pohřeb české literatury“, na který se sjela pražská intelektuální smetánka z okolí spisovatele Bohumila Hrabala. Jiří byl v této společnosti velmi oblíben mimo jiné pro svůj řečnický um, schopnost zaujmout a pobavit svými historkami. K jeho přátelům patřili známí výtvarníci, spisovatelé, básníci, režiséři, herci a hudebníci nejen pražského disentu.

V 90. letech se rozvedl a posléze podruhé oženil s Hankou. V roce 2015 se při rutinní lékařské prohlídce dozvěděl o vážné krevní nemoci. Dva roky s ní statečně bojoval. Svůj boj prohrál 8. ledna 2018, přál si zemřít a také zemřel ve svém rodném domě ve Škvorci.

Hana Urbanová

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel, duben 2018. Registrace: MK ČR E 1088777. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel.: 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všechnápská 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Vladimír Kvíz, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel.: 603 415 060, www.kviz.cz, e-mail: vladimirkviz@gmail.com. Tisk: Tiskárna Bořtisk, Potoční 1847, 288 02 Nymburk, tel.: 737 419 930, www.bořtisk.cz. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 200 ks.